

קידום מתקנים אגרו-וולטאיים

שימוע רשות החשמל להפחתת תעריפים למתקנים אגרו וולטאיים שאינם מקיימים עיבוד חקלאי מיטבי עדכון לקוחות – אוקטובר 2026

לקוחות יקרים,

בימים 9 ו-10 בספטמבר 2026 רשות החשמל ומשרד החקלאות וביטחון המזון שני מסמכים להערות הציבור, העוסקים בהסדרת פעילותם של מתקנים אגרו-וולטאיים. הטמעת מתקנים אלה היא תנאי להשגת יעדי הממשלה והתחום האגרו-וולטאי נתפס ככלי חיוני לשילוב אנרגיה מתחדשת בתמהיל הטכנולוגיות לייצור חשמל בישראל. יחד עם זאת, מדובר בתחום מאתגר, בפרט בהיבטים של ניצול קרקע חקלאית לייצור חשמל ופגיעה ביבול.

במסגרת זו פרסם משרד החקלאות טיוטת נוהל לבחינת קיומו של "עיבוד חקלאי מיטבי" במתקנים אלה. במקביל, פרסמה רשות החשמל הצעה לקביעת מנגנון להפחתת תעריפים במקרים שבהם המתקן אינו מקיים את דרישות העיבוד החקלאי.

המהלך מבוסס על העיקרון כי הקמת מתקנים סולאריים בקרקע חקלאית תיעשה במקביל לקיום הפעילות החקלאית, ולא כתחליף לה. מכאן מנגנוני הפיקוח והאכיפה שנקבעו על ידי משרד החקלאות ורשות החשמל.

השימוע הנוכחי מהווה המשך לשימוע קודם שפרסמה רשות החשמל ביום 8 באוקטובר 2024, בו הוצע להפחית בשיעור של 20% את התעריף למתקן שלא יקיים פעילות חקלאית. השימוע הקודם לא הבשיל להסדר סופי, והטיפול בנושא נדחה לאחר שהתקבלו הערות הציבור.

טיוטת הנוהל של משרד החקלאות והשימוע של רשות החשמל פורסמו בשיתוף פעולה ומשלימים זה את זה.

נוהל משרד החקלאות

טיוטת הנוהל קובעת את אופן בחינת העיבוד החקלאי במתקן. בין היתר, נקבעו שלושה תנאי מינימום מצטברים:

1. היבול או הפדיון לא יפחתו מ־75% מהנורמה המקובלת לגידול באזור;

2. היקף ההשקיה יישמר, למעט הפחתה הנובעת מחיסכון באידוי;

3. לפחות 85% משטח הגידול ימשיך להיות מעובד בפועל.

הנוהל כולל חובות דיווח, מדידה וניטור, שימוש בחלקות ביקורת, אפשרות לביקורות בשטח ומנגנון לבחינת ממשק העיבוד החקלאי. במיזמים ששטחם עולה על 300 דונם קיימת גם חובת מחקר ודיווח ביחס לחלקת מחקר בגודל 15 דונם.

הנוהל קובע שמשרד החקלאות הוא הגורם המוסמך לקבוע אם מתקיים עיבוד חקלאי מיטבי. הודעה מטעם משרד החקלאות בדבר אי-עמידה בדרישות תחייב את המחלק או את מנהל המערכת, לפי העניין, להחיל את הפחתת התעריף.

קודם למסירת הודעה כאמור תינתן ליצרן או למספק אפשרות להשמיע את טענותיו, ולהגיש השגה למשרד החקלאות בתוך 30 ימים ממועד קבלת ההודעה. ההשגה תיבחן בהתאם להוראות הנוהל הרלוונטי.

המחלק, מנהל המערכת ורשות החשמל לא יהיו מוסמכים להכריע בעצמם בשאלה החקלאית, או לדון בהשגות הנוגעות לעצם הקביעות המקצועיות של משרד החקלאות.

שימוע רשות החשמל:

הצעה למנגנון הפחתת תעריף מדורג:

- בעקבות הודעה ראשונה בדבר אי-עמידה בעיבוד חקלאי מיטבי, תבוצע הפחתה בשיעור של 5% עד 10% מהתעריף הרלוונטי.
- במקרה של הודעה שנייה בשל אי-עמידה מתמשכת, תבוצע הפחתה בשיעור של 15% עד 20%.

רשות החשמל מבקשת לקבל את עמדת הציבור ביחס להיקפי ההפחתה המוצעים.

- במתקנים המשולבים באסדרה תעריפית, תחושב ההפחתה מתוך התעריף המשולם למתקן.
- במתקנים הפועלים במודלי השוק, היא תחושב מתוך רכיב הייצור.
- ההפחתה תחושב במסגרת ההתחשבנות החודשית, כך שהמתקן יקבל את מלוא התעריף, ויחויב להשיב למחלק או למנהל המערכת את סכום ההפחתה, בהתאם למועד ההפרה.

- מועד תחילת ההפחתה ייקבע בהודעת משרד החקלאות. אם ההודעה התקבלה עד ה-15 בחודש, ההפחתה תחול מהיום הראשון בחודש העוקב. אם התקבלה לאחר מכן, היא תחול מהראשון בחודש שלאחר החודש הבא.
- ככל שמשרד החקלאות יודיע על תיקון הליקויים ועל חידוש העיבוד החקלאי המיטבי, תופסק גביית התעריף המופחת בהתאם לאותו לוח זמנים, כמפורט לעיל.
- מוצע לתקן את אמת מידה 35כ3, כך שמבקש סקר חיבור יידרש לציין בבקשתו כי מדובר במתקן אגרו-וולטאי, על מנת לאפשר את זיהויי כבר בשלב הגשת בקשת החיבור, ובחינתו על פי הוראות האסדרה הרלוונטיות.
- ההסדרה המוצעת לא תחול על מתקנים הכפופים לאמת מידה 176ב, או על מתקנים שאושרו להשתתף בפיילוט האגרו-וולטאי של משרד האנרגיה ומשרד החקלאות ושולבו באסדרה התעריפית הרלוונטית. הפיילוט נועד לבחון את השפעת המתקנים האגרו-וולטאים על הפעילות החקלאית, ומשכך לא תחול הפחתת תעריפים על מתקנים אלה.

פרטים נוספים:

המועד האחרון להגשת התייחסויות הוא יום **15 באוקטובר 2026** בשעה **12:00**;

ראו [קישור](#) לפרסום באתר רשות החשמל;

ראו [קישור](#) לשימוע המלא ;

ראו [קישור](#) לטיזט נהל משרד החקלאות וביטחון המזון;

צוות משרד אגמון עם טולצ'ינסקי זמין עבורכם וישמח לסייע במתן מענה לשימוע, בכל שאלה או ליווי מקצועי בנושא.

*מזכר לקוחות זה אינו מהווה ייעוץ משפטי ומוגש כשירות לקהל לקוחותינו.

עו"ד מיכאל מקייה, שותף
מחלקת אנרגיה
Michaelm@agmon-law.co.il

עו"ד דן הכהן, שותף
ראש מחלקת אנרגיה
Dan@agmon-law.co.il

עו"ד שרון אדלר, שותף
מחלקת אנרגיה
Sharon@agmon-law.co.il

עו"ד אדי אשכנזי, שותף
מחלקת אנרגיה
Eddie@agmon-law.co.il

סידני, אוסטרליה
50 Carrington St, NWS 2000
T. +61-2-90606206

באר שבע
גב ים, רחוב האנרגיה 77
ט. 03-6071450
פ. 08-6155780

תל אביב
מגדל אלקטרה, יגאל אלון 98
ט. 03-6078607
פ. 03-6078666

ירושלים
ישעיהו ליבוביץ 30, בניין 2
ט. 02-5607607
פ. 02-5639948